

AZ

ALSÓ-LENDVAI

ÁLLAMSEGÉLYVEL FÖNTARTOTT

POLGÁRI FIÚ-ISKOLA

HETEDIK

ÉRTESÍTŐJE

AZ

1878-79. TANÉVRŐL.

SZERKESZTETTE

UDVARHELYI GYULA

ORSZ. PEDAGÓGIAI KÖNYVTÁR ÉS TANSZERMŰVEZET	
IGAZGATÓ	
Érkezett: 1908 év Január hó 14 n.	
Leletési szám: 12.266	Csoport szám: 146

NAGY-KANIZSA.

NYOMATOTT FISCHEL FÜLÖP GYORSSAJTÓJÁN.

1879.

I.

ADATOK

az intézet történetéhez.

A beírások az 1878/9. tanévre augusztus 30-tól szeptember 3-ig tartottak. Beiratott az I. osztályba 13, a II. osztályba 9, a III. osztályba 6, a IV. osztályba 7, összesen 34 rendes tanuló A VI. osztályra egy magán tanuló jelentkezett. A jelen tanévben intézetünk népessége 16-al kevesebb a megelőző tanévéhez képest.

A szabályszerű előadás szeptember 4-én kezdődött meg. Az összehangzatos előadásra azonban nagyon zavarólag hatott az épen ez időre esett mozgósítás, melynek következtében Hencz Lajos, a mértani rajz, szabadkézi rajz és szépírás rendes tanítója, két hónapnál valamivel tovább volt kénytelen távol lenni és így tárgyait csak november hó elején kezdhette meg.

A tantestület tagjai közül Trombitás Gyula, id. rendes tanító, a nm. vall. és közokt. m. k. miniszteriumnak 1878. évi július 28-án 17,886. sz. a. kelt magas rendeletével állomásán véglegesen meg lett erősítve.

A tanév folytán pedig Hencz Lajos, id. rendes tanító lőn véglegesítve a nm. vall. és közokt. m. kir. miniszteriumnak 1879. jan. 7-én 34.153,878 sz. magas rendeletével.

A torna-tanítói állomás e tanévben sem volt betöltve; hanem a tornászat tanításával Káposztás Ferencz polg. isk. segédtanítót bizta meg a nm. vallásügyi miniszterium 1878. augusztus 3-án 19,368. sz. alatti rendelettel.

A tantestület e tanévben már egészen az új mintatervnek megfelelőleg vezette az oktatást. A zárvizsgálatok a t. iskolaszék jóváhagyásával június hó 18-án kezdődtek és 21-én lettek befejezve. 23-án történt a tanév ünnepélyes bezárása és a jutalmak kiosztása.

II. Az intézet vezetése.

1. A közs. iskolaszék tagjai.

1. *Nagy József*, az iskolaszék elnöke, lendva járási szolgabíró.
2. *Kovács János*, alelnök, ügyvéd.
3. *Bellosics János*, pénztárnok, birtokos.
4. *Brenner György*, birtokos.
5. *Hajós Mihály*, ügyvéd.
6. *Kelcz Gyula*, ügyvéd.
7. *Király Mór*, orvostudor, lendva-járási orvos.
8. *Pollák Lázár*, kereskedő.
9. *Ráth János*, földbirtokos.
10. *Stein Antal*, isk. jegyző, kir. postamester.
11. *Stierling Antal*, alesperes-plébános.
12. *Schacherlsz Mózes*, rabbi.
13. *Udvarhelyi Gyula*, polg. isk. igazgató, a tantestület képviselője.

2. Tantestület.

1. **Alszeghy János**, segédtanító, a pädag. társ. tagja; tanította a műéneket I.—IV. osztályban, történelmet I. osztályban. Tanítói pályán működik 43 éve.

2. **Hencz Lajos**, r. tanító, polg. iskolákra képesített, az I. o. főnöke; tanította a mértant és rajzát I. IV. osztályban, a szabadkézi rajzot III. IV. és a szépírást I. II. osztályban. Működési ideje 4 év.

3. **Iványi Andor**, rendes tanító, polgári iskolákra képesített, a III. osztály főnöke, a term. tudományi szertárak öre; tanította a természetrajzot I.—III. osztályban, természettant III. és vegytant IV. osztályban és földrajzot II.—III. osztályban. A tanítói pályán való működésének ideje 18 év.

4. **Káposztás Ferencz**, id. segédtanító, a IV. osztály főnöke, a magyar történelmi társulat rendes tagja; tanította a német nyelvet I.—IV. osztályban, földrajzot és történelmet IV. osztályban, tornászatot. Tanítói működési ideje 5 év.

5. **Trombitás Gyula**, rendes tanító, polg iskolákra képesített, a II. o. főnöke, tanácskozmányi jegyző, a kir. magyar term. tud. társulat rendes tagja; tanította a számtant I.—IV., könyvvitelt IV., történelmet II. osztályban. Tan. működésének ideje 4 év.

6. **Udvarhelyi Gyula**, igazgató-tanító, polg. iskolákra képesített, iskolaszéki tag, a kir. term. tud. társulat rendes tagja; tanította a magyar nyelvet az I.—IV. osztályban, földrajzot I, történelmet III. osztályban. Működési ideje 11 év.

V a l l á s - o k t a t ó k :

Papp Dávid, rom. kath. segédlelkész.

Schacherlsz Mózsés, rabbi.

Iskola-szolga: **Simon János**, alsó-lendvai polgár.

III. Tanterv.

1. Hit- és erkölestan.

a) A rom. kath. ifjagnál:

I. és II. osztályban előadatott a közép-katekizmusból az első és második cikkely. És pedig: Az ember végcélja. Általános fogalmak a hitről. A hitet röviden, de részleteiben is magában foglaló apostoli hitvallás. A főparancs. Isten tisz és az anyaszentegyház öt parancsa. A tananyag feldolgozása közben összefüggőleg s alkalmyszerűleg ismertetve voltak az egyházi ünnepek és szertartások. Hetenkint 1—1 óra. III. osztályban az ó szövevényi, a IV. osztályban az új-szövevényi biblia egész terjedelmében Roder Alajostól. Hetenként 1—1 óra.

b) A mózsés vallásu ifjagnál:

I. osztályban. Bibliái történetek a világ teremtésétől Izsáékig.

II. osztályban. Bibl. tört. Ábrahám-, az izraeliták törzsatyjától Jákób utódainak Egyiptomba való költözéseig.

III. osztályban. Bibl. tört. Jákób utódainak Egyiptomba való költözésétől a hatodik parancsolatig.

IV. osztályban. A szövetség sátorától egész Saulig, az izraeliták első királyáig. Hetenkint 1 – 1 óra minden osztályban és kézi könyv a Wessely-féle bibliai katekizmus.

2. Magyar nyelv és irodalom.

I. osztály. 1. Nyelvtan: Egyszerű mondatok, mondatrészek: összesorolt, összefüggő és egymástól függő mondatok. Mondattani alapon az alaktan. Szóképzés.

2. Olvasmányok tárgyi és alaki értelmezése; szavalás.

3. Hetenkint egy-egy írásbeli házi dolgozat. Kézi könyv: Gyulay B. Magyar olvasókönyv I. Hetenként 4 óra.

II. osztály. 1. Nyelvtan: A múlt évek ismételése után az összetett mondatok bővebb ismertetése; az egyszerű és összetett körmondatok. Mód- és időtan. Határozók tana. Szóképzés. Rokont értelmű szók.

2. Olvasmányok tárgyalása, szavalás és írásbeli dolgozatok mint az I. osztályban. Kézi könyv: Bodnár-Iványi-féle Magyar olvasó I. r. Hetenként 4 óra

III. osztály. 1. A nyelvtan rendszeres áttekintése.

2. Költői és prózai olvasmányok. Az egyszerű előadás kellékei. Polgári ügyiratok.

3. Kéthetenként egy írásbeli házi dolgozat. Kézi könyv: Udvarhelyi Magyar írásmód Hetenként 3 óra.

IV. osztály. 1. Az írásművek szerkesztés- és előadásmódja: az anyag-gyűjtés, anyag-rendezés, az írásmű megalakulása. Leíró, elbeszélő, oktató nemű írásmű. Az egyszerű és szép előadásmód kellékei. A hangsúlyos és időmértékes rythmuson alapuló verselés.

2. Költői és prózai olvasmányok. Polgári ügyiratok bővebben. Szavalás. Kéthetenként egy írásbeli házi dolgozat. Kézi könyv: Udvarhelyi Gyula Magyar írásmód. Hetenként 3 óra.

3. Német nyelv.

I. osztály. A főnevek ejtegetései melléknevekkel; különféle névmások, s használatuk; az igeidők közül a jelen, múlt, jövő; a

szenvedő alak jelenének képzésére vonatkozó szabályok. Magyarból németre s viszontfordításához szótanulás. Kézi könyv: Graf Jakob német nyelvtana I r. Hetenként 3 óra.

II. osztály. Az első osztályban eltanultak ismétlésén kívül teljes conjugatio. Németből magyarra s viszontfordítására a fő- és mellékmondatoknak szótanulás. Kézi könyv: Graf Jakob német nyelvtana I. r. Hetenként 3 óra.

III. osztály. Az első és második osztályban eltanultak kiegészítése az összetett szerkezetű mondatoknak magyarból németre és viszontfordítása közben, kiváló figyelemmel levén úgy az összetett igék, mint a határozók, viszonszók és kötőszók használataira. Kézi könyv: mint az I. osztályban. Hetenként 3 óra.

IV. osztály. A német nyelvtan rendszeres áttekintése, a nyelvtani szabályok begyakorlása magyarból németre s viszontfordítás közben, mely alkalommal főszóly a német nyelv sajátos kifejezéseire s a szók származására fordítottatott.

A sajátos német verstan elemei Harrach József műve után kellő rövidséggel.

A növendékek ismeretköréhez mért kérdések és feleletek minden osztályban könyv nélkül tanítottak. Kézi könyv: Graf Jakob német nyelvtana II. r. Hetenként 3 óra.

4. Földrajz.

I. osztály. Magyarország és a földközi tengert környező földresz; nevezetesen: Europa déli félszigeteinek, Elő-Ázsiának és Afrika északi partjainak természeti és népi viszonyai. Kézi könyv: Dr. Hunfalvy J. Földrajz I r. Hetenként 2 óra.

II osztály. Europa — déli félszigetei kivételével — ismertetése. A meteorologia s klimatologia legelemibb része. Kézi könyv: Dr. Hunfalvy J. Földrajz II. r. Hetenként 2 óra.

III. osztály. Ázsia, Afrika, Amerika s Ausztrália ismertetése. A mennyiség- és természettani földrajz elemei. Kézi könyv: Dr. Hunfalvy J. Földrajz III. és IV. r. Hetenként 2 óra.

IV. osztály. A magyar-osztrák monarchia természeti és politikai földrajza. Mindkét állam a következő szempontok szerint volt tárgyalva: Földrajzi helyzete, határai, kiterjedése, alakja, víz-szin-

tes és függélyes tagosulata; vizrajzi, légmérsekleti, növényzeti, állatrajzi, népességi viszonyok. Műveltségi állapotok. Ipar és kereskedelem. Az államélet vázolata. Politikai felosztás. Kézi könyv: Simay István Magyar és osztrák birodalom czimű műve a szükséges bővítésekkel. Hetenként 2 óra.

5. Történelem.

I. osztály. A magyarok történelme az Árpádházbeli királyok kimultáig. A honszerzés. A kereszténység Magyarországon. Keresztes hadak. A tatárjárás. Kun László kora. Az utolsó Árpádházbeli fejedelem. Kézi könyv: Horváth Mihály kisebb történelmi műve. Hetenként 2 óra.

II. osztály. A magyarok történelmének folytatása a mohácsi vészig: Az anjouk uralkodása. A török háborúk. A Hunyadiak kora. A mohácsi vész. Kézi könyv mint az I. osztályban. Hetenként 2 óra.

III. osztály. A magyarok történelme a Habsburgház uralkodása alatt: A reformáció és a török hódoltság. Vallás- és szabadságharcok. Az alkotmányos és társadalmi reformok. A függetlenségi harc és az 1867-iki kiegyezés. Kézi könyv mint az I. osztályban. Hetenként 2 óra.

IV. osztály. Az ó-kor történeteiből: az ázsiai ősnépek rövid ismertetése; a görögök és rómaiak történelme; a kereszténység eredete, terjedése, diadala a pogányság fölött. A középkorból: a népek költözködése, ennek eredményei az új államok. Az izlam eredete és terjedése. A papság uralma és a keresztes hadak. Kézi könyv: Ribáry világtörténelme. Hetenként 3 óra.

6. Számítás.

I. osztály. A négy alpművelet nevezett és nem nevezett egész számok, közönséges- és tizedes törtszámokkal s az ezekhez tartozó alapismeretek. Közönséges törtnek átváltoztatása tizedes törtté és megfordítva. Kézi könyv: Vajdáfy Ernő számtana a polg. iskolák számára I. r. Hetenként 4 óra.

II. osztály. Egész és közönséges törtszámok négy alpműveletének s a tizedes törtek összeadása- s kivonásának átisméltése után

az utóbbiak szorzása és osztása. Számítási rövidítések. Rövidített szorzás és osztás. Többnevű számokkal való műveletek. Olasz-gyakorlat. Egyszerű arányok és aránylatok. Egyszerű hármasszabályhoz tartozó feladatok megoldása következtetések- és megoldásokkal. A száztóli fogalma s alkalmazása. Kézi könyv mint az I. osztályban és tan. jegyzetei Hetenként 4 óra.

III. osztály. Százalék-számítás alkalmazva az egyszerű kamat, súly, áru lerovat, alkuszdíj és jutalék, biztosítási díj, nyereség és veszteség kiszámítására. Összetett arányok és aránylatok. Összetett hármasszabály. Középszám- és határidő-számítás. Egyszerű és összetett arányos osztás. Vegyítés- és lánczszabály. Összetett kamatszámítás. Kézi könyv: Mauritz Rezső közönséges számtana II. r. Hetenként 4 óra.

IV. osztály. Vegyítés- és lánczszabály. A hazai s a legfontosabb külföldi pénzek ismertetése átszámításokkal. Árfolyamszámítás. Váltóleszámítás. Ellentett számokkal való műveletek. Az algebrai mennyiségek hat első alaplóművelete. Első foku határozott egyenletek egy ismeretlennel. Kézi könyv: Močnik-Szász „Számítástan“ és a tan. jegyzetei. Hetenként 4 óra.

Könyvviteltan.

IV. osztály. Egyszerű könyvvitel, tekintettel az ipar és háztartásra. A váltók és váltó üzlet megismertetése. Kézi könyv: Roller M. és Vittinger J. könyvviteltana s a tan. jegyzetei. Hetenként 2 óra.

7. Természetráajz.

I. osztály. Gerinczesek. Virágos növények. Tankönyv: Kriesch természetrajz elemei. Hetenként 2 óra.

II. osztály. Gerinctelenek. Virágos és virágtalan növények. Tankönyv mint az I. osztályban. Hetenként 2 óra.

III. osztály. Az állatok és növények szervezete tekintettel az ön- és a fajfentartásra. Jegyzetek után. Hetenként 2 óra.

8. Természettan.

III. osztály. A testek általános és különös tulajdonságai. A hő, delejesség, villamosság, hang és fénytünemények; továbbá a

csepegősek és légneműek természettanából: a folyadékok nyomása, közlekedő edények, hajcsövek, Archimedes elvének alkalmazása az uszásra; a körlég sulya, légsúlymérő, légszivattyu és némely légnyugtani készülékek. Tankönyv: Schubert Károly, a természettan alapelemei. Hetenként 3 óra.

9. Vegytan.

IV. osztály. A fontosabb fémes és nemfémes elemek, élegeik, savaik, aljaik és sóik kapcsolatban a jelentékenyebb ásványokkal; továbbá a nevezetesebb kőzetek. A szerves vegyületek fontosabb csoportjai: szénhidrogenek, szénhidrátok, erjedés és mustjavítás, alkoholok, szerves savak, zsirok és alkalmazásaik, gyanták, festékek, cyanvegyületek, szerves aljak, fehérnyék. Tankönyv: Dékány vegytan (a tananyag más rendezésével). Hetenként 4 óra.

10. Mértan és rajza.

a) *Mértanból*: az I. II. III. IV. osztályban az új min. tanterv által kijelölt anyag volt feldolgozva.

b) *Távlatlanból*: II. osztályban. Párhuzamos távlatlan. A távlatlanra vonatkozó törvények megismertetése és azoknak mértani alapon való bebizonyítása. — A képsíkra merőlegesen álló vonalak rajzolása, azok osztása; és bizonyos mértéknek, vagy nagyságnak átvitele különböző távolságra. Szobáknak és különböző kockás padlatok rajzoltatása.

III. osztályban. A megelőző évben tanultakon kívül mértani testeknek, kisebb épületeknek rajzoltatása természet után.

IV. osztályban. A körnek, tekének, nagyobb épületek részeinek különböző boltozatoknak rajzoltatása.

Heti óra I. és II. osztályban 4—4, III. osztályban 3, a IV. osztályban 2.

11. Szabadkézi rajz.

I. osztály. Egyenes és görbe vonaloknak, könnyebb lapdiszitményeknek rajzoltatása az illető tanár által készített főszminták után — a mértani rajz-órák alatt.

II. osztály. A mértani rajz-órák alatt diszitmények rajzoltatása.

III. osztály. Folytatása a diszitmények rajzoltatásának. Hetenként 2 óra.

IV. osztály. Fejek és nagyobb diszitmények rajzoltatása fősminták után. Hetenként 2 óra.

12. Szépirás.

I. osztály. Magyar és német folyóírás. Hetenként 1 óra.

II. osztály. Magyar és német — ugynevezett angolvonásu — írás gyakorlatainak folytatása Lövényi- és Turcsányi-féle minták után. Hetenként 1 óra.

13. Műének.

Mivel a polg. iskola I-ső osztályába lépett tanulók rendszeres ének-ismeret nélkül valának, azért a Bartulus-féle „Éneklő A-B-C“ használtatott.

I. osztály. Elemi ének gyakorlatok. A költemény létrákból c-g-d, f. Egy, két s három szólamu éneklés. Hangjegyrás. Hetenként 2 óra.

II. osztály. Az előbbieket fejlesztése. A kemény létrák folytatása, és a lágy létra ismertetése Hangjegyrás. Kargyakorlatok magyar dalokból.

III. és IV. osztály. Az első- s alakítójegyek. Kemény és lágy létrák folytatása, a színezett létra és diszitmények használata. A kemény és lágy hármas összhangzat. Kargyakorlatok magyar népdalokból. Hetenként 1 óra,

Hetenként egyszer a II. III. IV. osztályok együvé fogva.

Hetenként zongora-gyakorlatok 2 órán át.

14. Tornászat.

Első csoport I --II. osztály. Az egyszerű és összetett szabadgyakorlatok után gyakorolta e csapat a sorgyakorlatokat különféle lépési nemekben. Hetenként 2 óra.

Második csoport III.—IV. osztály. Az első csoporttal átvetteken kívül gyakorolta a kettős rendekbe való fejlődést s rendekre való szakadozást úgy helyben, mint menés közben. E gyakorlatok

kivitele gyors lépésben is eszközöltetett. Ezen kívül mindkét csoport a körülményekhez alkalmazott szertornázásban is részesült. Hetenként 2 óra.

15. Latin nyelv.

I. osztály. A gymn. I. osztály számára kiszabott tananyag feldolgozása s a nyelvtani szabályok kellő begyakorlása latinból magyarra s viszont történt fordítás közben. Kézi könyv: Szepesi latin alaktana I. r. átdolgozva Budaváry által. — Hetenként 4 óra.

II. osztály. Az első osztály tananyagának főbb pontokban való átismétlésén kívül a gymn. II. a számára kiszabott tananyag feldolgozása s a nyelvtani szabályoknak rendszeres begyakorlása latinból magyarra s viszont történt fordítás közben. Kézi könyv: Szepesi átdolgozott latin alaktana II. r. Hetenként 2 óra.

IV.

Az alsó - lendvai polgári fiu-iskola tanulóinak
érdemsorozata.

I. osztály.

Folyó szám	A tanuló neve	Hit- és erkölcstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Történelem	Számítás	Mértan és rajza	Természetrajz	Szépíráás	Torna	Ének	Latin nyelv	Szorgalom	Magaviselet	
5	Antauer Elek	3	2	2	2	3	2	1	3	2	2	2		3	2	
	Árki József	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	3		2	1	
	Bellosics Bálint (ismétlő)	2	2	2	1	1	2	1	2	2	1	1		2	2	
	Bellosics János (ismétlő)	3	2	2	1	1	3	3	2	2	3	1		3	2	
	Benkó József	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	
	Földy Ákos (ismétlő)															
	Frank Zsiga	2	2	3	2	2	2	2	3	2	2	3		2	2	
	Göncz Imre	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	3		2	2	
	Hartmann János	2	3	3	3	2	2	2	2	1	3	2		2	2	
	Kohn Arnold	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	
10	Török Kálmán	1	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1		1	1	
	Tschischeg Károly (ismétlő)	3	2	3	1	2	3	3	2	1	3	2		2	1	
	Turnauer Bernát	2	3	2	4	2	4	4	3	3	3	3		4	2	

II. osztály.

Folyó szám	A tanuló neve	Hit- és erkölcstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Történelem	Számítás	Mértan és rajza	Természetrajz	Szépíráás	Torna	Ének	Latin nyelv	Szorgalom	Magaviselet	
5	Alszeghy Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Frank Ignác (ismétlő)	2	3	3	3	3	2	3	2	3	1	3		2	2	
	Gráf Salamon															
	Hajós Kálmán	2	3	3	3	2	3	3	2	2	1	2	3	3	3	
	Maidner Vilmos	1	2	1	1	1	1	3	1	2	1	2	2	2	2	
	Nagy Lajos	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1	
	Rác Alajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Schwartz Mór	1	2	2	1	1	2	2	1	1	3	2		2	1	
	Wüjecz József (ismétlő)	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2		3	2	

III. osztály.

Folyó szám	A tanuló neve	Hit- és erkölcstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Történelem	Számítan	Mértan és rajza	Könyvvitel	Természetről	Természettan	Vegytan	Szabadkézi rajz	Torna	Ének	Latinnyelv	Szorgalom	Magaviselet	
			Bezlanovics Vendel	3	3	3	3	3	2	2		3	3		2	1	1	2	3
	Löbel Lipót	1	1	2	1	1	1	2		2	1		3	1	2	1	1	1	
	Masanszker Ignác	k i m a r a d t																	
	Vogrincsis Ödön (ism.)	1	2	3	3	2	2	2		3	2		1	2	2		3	1	
5	Zágorecz József (ismétlő)	2	2	3	2	2	3	3		3	2		3	3	3		3	2	
	Zsohár István	v i z s g á l a t l a n																	

IV. osztály.

Folyó szám	A tanuló neve	Hit- és erkölcstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Történelem	Számítan	Mértan és rajza	Könyvvitel	Természetről	Természettan	Vegytan	Szabadkézi rajz	Torna	Ének	Latinnyelv	Szorgalom	Magaviselet
			Brünner József *	1	1	1	1	1	1	2	1			1	2	2	2	
	Hajós Ferenc *	1	2	2	1	1	3	2	2			2	2	2	2		2	2
	Kozma György (ismétlő)	1	2	3	2	2	2	2	1			1	1		2		2	1
	Nagy Sándor *	1	2	3	3	2	3	2	3			2	3	3	3		3	3
5	Rátkohl Tivadar	3	2	3	3	3	2	1	3			2	1	1	2		3	3
	Terenta János	1	2	1	1	1	1	1	1			1	1	1	2		1	1
	Vorum Gyula (ism.)	1	1	2	1	1	3	2	2			1	1	1	1		1	1

* Latin nyelvet tanultak.

A VI. osztályra: Nagy Antal bejelentett magántanuló.

Az érdemsorozat jegyeinek magyarázata.

Az előmenetelre nézve:

- 1 = jeles
- 2 = jó
- 3 = elégséges
- 4 = elégtelen.

A szorgalomra nézve:

- 1 = ernyedetlen
- 2 = dicséretes
- 3 = változó
- 4 = hanyag.

Az erkölcsi magaviseletre nézve:

- 1 = dicséretes
- 2 = jó
- 3 = türethető.

VI. L e l t á r.

I. Könyvtár.

1. A tanári könyvtár e tanévben a következő művekkel gyarapodott :

a) Egyesek adományai. 1. *A nm. vallás és közoktatási m. kir. miniszterium* : Kubinyi L. Iparunk, Néptanítók Lapja, Háziipar Lapja.

2. *Eggenberger-féle könyvkereskedéstől* : Szécskai I. A növények természetrajza.

3. Franklin társulat adománya : Szvorényi olvasmányok I. k. 1878. évi kiadás, Sporzon és Ebner gazdasági intézmények, Harrach német verstan. Hoffman Mór német nyelvtan II r., Klingberg Deutsches Sprachbuch I. II. r., Márgai Aufgaben, Német R. Keresztény hit- és erkölcstan és A. ker. egyház tört., Szabó ásványtan 1878. kiadás, Kont Gy. Elemi természettan I. f., Kriesz el-ábrázolástan, Dr. Ribáry Világtörténelem polg. iskolák számára, Márgai német gyakorló könyv, Jónás német nyelvi tan- és olv. könyv, Schwiedland Francia nyelvtan.

4. *Kunfy úr adománya* : Uj országgyűlési zsebkönyv, 1870. évi XLII. törvénycikk, 1871. évi XVIII. törvénycikk.

5. *Szántó Károly ur adománya* ; Szántó K. A szigetek.

6. *Udvarhelyi Gyulától* : Cantu világtört. VI. könyv.

b) Vétel után begyűltek : Galgóczi Kertészet könyve, Gyulay magyar olvasó I. k., Kriesch a természetrajz alapelmei I. és II. r., Hunfalvi földrajz I.—IV. r., Simonyi Magyar nyelvtan I. és II. f., Jamin-Kohn természettan V. f., Kövi Imre ábrázoló mértan. Mocnik-Szabóki mértani nézlettan I. II. f., Schubert a természettan alapelemei, 1874. évi XXXIII. törvénycikk, 1876. évi XVI. törvénycikk.

c) Folyóiratok : Polgári Iskola, Az országos közép tan. tanáregylet közlönye, Magyar Tanügy, Századok, Természettudományi Közlöny.

2. Az ifjúsági könyvtár a következő művekkel gazdagodott e tanév folytán.

a) Tankönyvek: Hunfalvy földrajz I.—IV. f., Horváth magyarok története 2 példány, Gyulay magyar olvasó I. r. 4 példány, Gráf német nyelvtan I. r. 4 péld., Mocnik mértan elemei 3 péld., Schubert a természettan alapelemei 2 péld., Kriesch a természetrajz elemei, Kriesch a természetrajz alapelemei I r. 3 péld., II. r. 2 péld., Kövi ábrázoló mértan, Udvarhelyi magyar írásmód 2 péld.

b) Ifjúsági iratok, olvasmányok: Arany János összes költeményei, I. III, Petőfi összes költeményei, történelmi könyvtár 1. 3. 45. 46. 52. 59. számai. Vásárnapi könyvtár III. évfolyama, Cox görög regék I—III., Diaz Mexicó fölfedezése, Báró de Maux, Columbus Kristóf, Rüstig a brémai kormányos.

A vétel útján beszerzett könyvek értéke: 57 frt 69 kr; a folyóiratok értéke 22 frt.

II. Földrajzi szertár.

Megszerzés útján: Ribáry-féle atlasz, Gönczy Magyar birodalom fali térképe, Helmár a magyar birodalom 884—1849. — Érték: 11 frt 93 kr.

III. Vegytani szertár.

Megszerzés útján: Hofner-féle mustmérő, Otto-féle borsavmérő, Szeszmérő a Salleron-féle párló készülékhez. kétszárú szívócső üveg-ből, üveglopó. Ezek értéke a becsomagolással: 11 frt 67 kr.

IV. Zene- és ének-eszközök.

A nm. vallás és közokt. m. kir. miniszterium küldeménye: Gyertyánffy és Bartalus négyes dalok zsebkönyve.

V. Régiségek.

Nagy Sándor IV. o. tanulótól: Kossuth-érem ónból 1849.

VI. Vegyesneműek.

Hencz Lajos ur adománya: egy drb. hectográf, hozzá tinta; ára 8 frt.

VII. Jótékonyág és jutalmazások

1. Alsó-Lendvának a tanügy iránt érdeklődő értelmisége a jelen tanév folytán is két szegény sorsu, vidéki ifjunak iparkodott megkönnyíteni előhaladását ingyen-élelmezés följajánlásával.

Nevezetesen: két tanulónak ajánlott élelmezést Hajós Mihály ur egy hónapra; két tanulónak két hétre: Bellosics János, Ehrenreich János, Kelcz Gyula, Nagy József, Stein Antal, Tomka György urak; egy tanulónak egy havi élelmezést ajánlottak: Barsch Henrik, Brenner György, Skublics Imre urak; egy tanulónak egy hétre Nagy Lajos és Rátz János urak

Azonban ez áldozatkészség még nem lett volna elégséges arra, hogy két szegényebb sorsu vidéki tanuló az egész tanéven át fön-tartassék. Tehát, hogy tanulmányaikat abban hagyni ne kénytelen-tessenek, az egyiket Hajós Mihály ur márcz. 1-től, a másikat Nagy József ur márcz. 14-től sziveskedett a tanév végéig élelmezni.

2. Az iskolaszék a maga részéről több szegényebb sorsu ifjunak részint az egész tandíjat, részint annak több-kevesebb részét engedte el; többeket tankönyvekkel, rajz- és írószerekkel segélyezett.

3. Az alsó-lendvai takarékpénztár a polg. iskola szertárának a gyarapítására 2½ o. é. frtot adományozott e folyó tanévben.

4. A helybeli kir. járásbiróság pedig öt o. é. frtnyi összeget kegyeskedett a polgári iskolának küldeni.

5. Végül a szorgalmasabb tanulók megjutalmazására a következő jótékony aláírók áldoztak:

Kovács János ur két frtot; Barsch Henrik, Bellosics János, Hencz Lajos, Kiss Béla, Karabélyos Elek, Kelcz Gyula, Nabráczy Lajos, Nagy Alajos, Prey György, Stein Antal, Szilassy Károly, Traviczky Károly, Trombitás Gyula urak o. é. 1—1 frtot; Hajós Mihály ur 2 db. ezüst frtot; Alszeghy János, Brünner Sámuel, Ehrenreich János, Gordignány Ferencz, Löbel Ignác, Nagy József, Tomka György urak 1—1 ezüst frtot; Isoó Ferencz ur 4 db. ezüst

huszast; Pollák Lázár, Stirling Antal, Wortmann Béni, Zárjeczky Vincze urak 3 - 3 db. ezüst huszast; Dobos Lajos, Poppel Lajos urak 2- 2 db ezüst huszast; Deutsch Max, Treyer Fülöp. Rath János urak 1- 1 db. ezüst huszast. Összeg: o. é. 15 frt., 9 db. ezüst frt., 23 db. ezüst huszas.

Az itt, valamint a leltárban felsorolt adakozásokért a tanintézet és az ifjuság nevében mély köszönetét nyilvánítja az iskolaszék és a tantestület.

Segélyzettek és jutalmazottak.

A Molnár-féle alapítvány kamataiból e tanévben két ifju nyert segélyt és pedig: Vorum Gyula IV. o. tanuló 18 frtot, Rác Alajos II. o. tanuló 10 frt. 31 kr.

Ingyen-élelmezésben részesültek: Antauer Elek és Hartmann János I. osztályu ifjak.

Az iskolaszék következő szegényebb sorsu ifjakon könnyített a tandijnak részint egészen, részint részben történt elengedésével.

Nevezetesen az egész évi 12 frtnyi tandij fizetése alól a következő ifjak voltak fölmentve: Antauer Elek, Göncz Imre, Hartmann János, Kohn Arnold, Turnauer Bernát I. o.; Rác Alajos II. o.; Zágorecz József III. o. tanulók. 10—10 frt. tandij fizetése alól voltak fölmentve: Gráf Salamon és Maider Vilmos II. o. ifjak. Utólagosan lettek az egész tandij fizetés alól fölmentve: Tschischeg Károly I. o., Zsohár István III. o., Vorum Gyula IV. o. ifjak. Földy Ákos I. o. ifju 5, Árki József I. o. 2 frt. Az elengedett tandijak összege: 112 o. é. frt.

A folyó tanévben tankönyveket kaptak használatra: Antauer Elek. Göncz Imre, Hartmann János, Kohn Arnold, Turnauer Bernát I. o.; Gráf Salamon, Rác Alajos, Hajós Kálmán, Maider Vilmos II. o.; Zágorecz József, Zsohár István, Vogrinesics Ödön III. o.; Kozma György, Terenta János IV. o. ifjak.

A rajzoláshoz szükséges eszközökkel — papir-, irón-, vonalzókkal — látta el az intézet az egész tanévben: Árki, Antauer, Hartmann, Gráf, Rác, Zágorecz, Vorum és Zsohár ifjakat.

A szorgalmasabb tanulók megjutalmazására begyült összeg következőleg használtatott föl:

I. oszt. tanulók nyerték: Kohn Arnold Martin képes természetrajzát 4 frt., Török Kálmán 2 frtos körzöt és 3 db. e. huszast, Benkó József 2 frtos körzöt és 3 db. e. huszast, Hartman János 3 db. e. huszast; II. oszt. tanulók: Alszeghy Pál dr. Ballagi zsebszótárt és 2 db. e. frtot, Schwartz Mór 2 db. e. frtot; III. oszt. tanulók: Löbel Lipót Jausz történelmi atlaszt 1.60 és 3 db. ezüst huszast, Vegrincsics Ödön 2 frtos körzöt; IV. oszt. tanulók: Brünner József 2 db. e. frtot, Kozma György 5 db. e. huszast, Terentia János 3 db. e. frtot és 6 db. e. huszast, Hajós Ferencz fuvolára irt zenedarabot 1.40 kr. erejéig. Összeg: o. é. 15 frt., 9 db. e. frt., 23 db. e. huszas.

VIII. Tudnivalók a jövő tanévre.

Az alsó-lendvai polg. fiu-iskolánál a jövő tanévre augusztus 30 — szeptember 3-ig történnek a beiratások a délelőtti órákban az igazgatósági irodában. Ugyanezen napok délutánjain esnek meg a fölvételi vizsgálatok; míg a pótló és javító vizsgálatok szept. 4-én délelőtt.

A polgári iskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet be:

a) ki legalább 9-ik évét töltötte.

b) Kinek az elemi népiskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit e végre elrendelt fölvételi vizsgálat utján igazolja.

A polgári iskolába lépő tanuló, bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelv elemeiből is annyit tudni, hogy a törvény által ezen iskolákban elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül résztvehessen.

A polgári iskola bármely osztályába bevehető minden olyan tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik, és az ezen osztályban megkivántató előkészültségéről vizsgálat utján bizonyosságot tesz; középtanodából polgári iskolába átlépni kívánó tanulót bizonyítványa alapján is föl lehet venni.

Mindazon ifjak, kik az évi zárvizsgálatokon nem jelennek meg, pótló vizsgálatot kénytelenek kiállani. Azon tanulók pedig, kik legfeljebb két tantárgyból nyertek elégtelen osztályzatot, javító vizsgálatot tehetnek. Az erre vonatkozó írásbeli kérvények azonban legkésőbb augusztus hó 15-ig nyújtandók be az igazgatósághoz.

A tandíj egész tanévre 12 frt; melynek első felét a beiratás-kor, a második felét pedig február első napjaiban kötelesek a tanulók lefizetni.

Alsó-Lendván, 1879. június hó 30-án.

Udvarhelyi Gyula
igazgató.

Az alsó-lendvai polgári fiu-iskolát a jelen tanév végén súlyos csapás érte; első eset az intézet rövid életében. — **Alszeghy János** ur, a rom. kath. hitközség kántortanítója, intézetünk buzgó énektanítója f. é. június hó 16-án délután 3 óra tájban, életének 61., egyházi és iskolai szolgálatának 45. évében, szivszélhűdés következtében jobblétre szenderült. Tanitótársai, felnőtt- és kiskorú tanítványai nagy számának részvéte mellett június 18-án kísértük örök nyugalmanak helyére. Nyugodjanak a jó öreg és köztiszteltben álló bajtárs porai békében!

Tartalom-mutató.

- I. Adatok az intézet történetéhez.
 - II. Az intézet vezetése.
 - III. Tanterv.
 - IV. Érdemsorozat.
 - V. Statisztikai kimutatás.
 - VI. Leltár.
 - VII. Jótékonyág és jutalmazások.
 - VIII. Tudnivalók a jövő tanévre.
-